

**SPRAWOZDANIE ROCZNE
ZA 2018 ROK**

**Z REALIZACJI REGIONALNEGO PROGRAMU
OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
NA LATA 2014-2020**

Załącznik V

Streszczenie podawane do wiadomości publicznej

art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013

Podstawowe informacje na temat postępów w realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP)

Stan wdrażania RPO WP należy ocenić jako bardzo dobry. Przede wszystkim do końca 2018 r. zostały osiągnięte **wszystkie wartości wskaźników** o charakterze rzeczowym i finansowym, niezbędne do zatrzymania w Programie całej tzw. rezerwy wykonania, czyli odrębnych środków w wysokości 481 mln PLN.

Nie występują żadne istotne zagrożenia, które mogłyby stanąć na przeszkodzie dalszej sprawnej realizacji RPO WP i osiągnięciu wszystkich jego najistotniejszych celów. Poziom kontraktacji przekroczył **80%**, a poziom certyfikacji wydatków do Komisji Europejskiej **25%** alokacji Programu. Wskaźnik kontraktacji, obrazujący stopień rozdysponowania alokacji wśród beneficjentów, jest w przypadku RPO WP niezmiennie najwyższy z wszystkich regionalnych programów operacyjnych w kraju. Program znajduje się obecnie w fazie, w której została już przeprowadzona większość działań związanych z oceną i wyborem projektów, i rozpoczęła się w pełni ich realizacja. Część projektów została już zakończona i widoczne są ich konkretne efekty – dotyczy to także projektów polegających na budowie różnego typu infrastruktury, których realizacja z reguły trwa kilka lat. Nadal jednak prowadzone będą nabory projektów w niektórych specyficznych obszarach, w szczególności w zakresie działań badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw oraz w obszarach związanych ze zwiększaniem zatrudnienia i przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu.

Wdrażanie Programu napotyka na różnorodne wyzwania, ale podejmowane są odpowiednie środki zaradcze, pozwalające ograniczać lub eliminować związane z nimi zagrożenia i łagodzić ich skutki. Powszechnym problemem jest trudna sytuacja na rynku zamówień publicznych – postępowania muszą być ponawiane ze względu na brak wykonawców lub oferowanie przez nich cen przekraczających środki, którymi dysponują beneficjenci. Zdarzają się rezygnacje wykonawców z realizacji inwestycji z powodu wzrostu cen materiałów i robocizny w stosunku do cen uwzględnianych w ofertach składanych przez nich w przetargach. Wykonawcy borykają się również z brakiem pracowników. Problemy z zamówieniami publicznymi powodują opóźnienia w harmonogramach projektów, lecz w zdecydowanej większości przypadków nie prowadzą do rezygnacji beneficjentów z ich realizacji.

RPO WP znajduje się obecnie w połowie okresu wdrażania. W związku z tym przeprowadzone zostało badanie ewaluacyjne, które miało na celu ocenę dotychczasowego postępu oraz określenie szans na pełną realizację celów w okresie pozostałym do zakończenia Programu. Wyniki badania wskazują, że postęp w realizacji celów Programu jest co do zasady zgodny z założeniami, jednakże według opracowanych prognoz część docelowych wartości wskaźników zostanie przekroczona, a niewielka część może nie zostać osiągnięta. Jest to spowodowane zmianami, które nastąpiły od czasu, gdy wartości wskaźników były szacowane. Przykładowo poprawa sytuacji na rynku pracy ogranicza grupę potencjalnych uczestników projektów i zmniejsza skłonność do podnoszenia kwalifikacji. W badaniu przeprowadzono symulacje, które pokazały m.in. pozytywny wpływ RPO WP na rynek pracy i poziom PKB w województwie.

Podpisane umowy o dofinansowanie projektów

W 2018 r. podpisano **280** umów o dofinansowanie projektów, w których wkład UE wyniósł łącznie 196,5 mln EUR, tj. **10,6 %** alokacji przeznaczanej na Program. Natomiast od początku realizacji Programu do końca 2018 r. podpisano **1 597** umów o dofinansowanie, w których wkład UE wyniósł łącznie 1 525,3 mln EUR, tj. **81,9 %** alokacji przeznaczanej na Program.

Zatwierdzone wnioski o płatność złożone przez beneficjentów i wypłata dofinansowania

W 2018 r. wypłacono beneficjentom 264,4 mln EUR, tj. **14,2 %** alokacji przeznaczonej na Program. Natomiast od początku realizacji Programu do końca 2018 r. wypłacono beneficjentom 446,2 mln EUR, tj. **24,0 %** alokacji przeznaczonej na Program.

Rozmieszczenie projektów na obszarze województwa

Rozkład przestrzenny projektów realizowanych w województwie pomorskim jest stosunkowo równomierny. Średnio na jeden powiat przypada 105 projektów, a w przypadku 12 z 20 powiatów odchylenie od średniej nie przekracza 20 % (tj. 21 projektów). Wyjątki stanowią Sopot i Słupsk, na terenie których realizowane są - odpowiednio - 48 i 43 projekty, oraz Gdańsk, gdzie realizowanych jest 205 projektów (o 93% więcej niż średnia). Wynika to m. in. ze zjawisk takich jak to, że np. będące beneficjentami uczelnie wyższe mają swoje siedziby w Gdańsku.

Projekty zintegrowane

W ramach RPO WP do końca 2018 r. rozpoczęła się realizacja **54 projektów** zintegrowanych, w tym 23 dotyczących **kształcenia zawodowego** oraz 31 dotyczących **rewitalizacji miast**. Na każdy projekt zintegrowany składają się dwa odrębne, ale ściśle ze sobą powiązane projekty: infrastrukturalny – współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz nieinfrastrukturalny – współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Oba projekty łącznie obejmują realizację kompleksowego przedsięwzięcia mającego wspólny cel. W przypadku kształcenia zawodowego celem tym jest przeprowadzenie kompleksowych działań prowadzących do wzrostu poziomu kwalifikacji zawodowych uczniów ponadgimnazjalnej szkoły zawodowej oraz dostosowanie jej wyposażenia i infrastruktury do potrzeb kształcenia na rzecz gospodarki. W przypadku przedsięwzięć rewitalizacyjnych celem jest przeprowadzenie kompleksowej rewitalizacji obszaru zdegradowanego w mieście, łączącej w sobie działania społeczne dla mieszkańców i uzupełniające inwestycje w infrastrukturę.

Źródło: <http://starogardgdanski.naszemiasto.pl>

*W ramach projektu „**Rewitalizacja Śródmieścia Starogardu Gdańskiego**” w gruntownie odremontowanym budynku dawnej szkoły powstało **Społeczne Centrum Wsparcia Rodziny**, w którym kompleksową pomoc otrzymują rodziny z obszaru objętego rewitalizacją mające problemy opiekuńczo – wychowawcze lub nie radzące sobie z uzależnieniami czy przemocą domową, zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.*

Realizacja Programu poprzez Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe w RPO WP, których całkowita alokacja wynosi 158,2 mln EUR, realizowane są przez 2 podmioty wdrażające fundusz funduszy, tj. Bank Gospodarstwa Krajowego (w dwóch osiach priorytetowych: OP1. *Komercjalizacja wiedzy*, OP2. *Przedsiębiorstwa*) oraz Europejski Bank Inwestycyjny (w dwóch osiach priorytetowych: OP8. *Konwersja*, OP10. *Energia*). Podmioty te wybrały pośredników finansowych, z którymi podpisano dotąd 10 umów operacyjnych na dystrybucję **pożyczek i poręczeń**. W 2018 r. do ostatecznych odbiorców trafiło w formie instrumentów finansowych ok. 15% alokowanych na ten cel środków.

Zapewnienie widoczności realizowanych projektów w ramach prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych RPO WP

W związku z tym, że RPO WP znajduje się już w połowie okresu wdrażania, coraz istotniejsze jest zapewnienie wśród mieszkańców regionu jak największej widoczności jego efektów, poprzez pokazywanie projektów zaawansowanych w realizacji oraz zakończonych, ich wpływu na rozwój województwa i na życie osobiste mieszkańców, w tym możliwości bezpośredniego korzystania z efektów projektów. Poniżej zostały zaprezentowane wybrane przykłady projektów RPO WP.

Projekt „Pomorski Broker Eksportowy. Kompleksowy system wspierania eksportu w województwie pomorskim” realizowany jest przez Agencję Rozwoju Pomorza S.A. w partnerstwie z pięcioma innymi instytucjami otoczenia biznesu działającymi w regionie. W ramach projektu stworzono sieć brokerów eksportowych oferujących firmom pomoc w analizie ich potencjału eksportowego oraz wspierających je w nawiązywaniu relacji eksportowych. Organizowane są także wyjazdy grup firm na imprezy targowo-wystawiennicze, misje gospodarcze, wizyty studyjne mające na celu wykreowanie kontaktów biznesowych i nowych rynków zbytu. Do końca 2018 r. wsparcie niefinansowe w różnych formach otrzymało łącznie ponad 700 przedsiębiorstw. Jednym z komponentów projektu jest udzielanie firmom grantów na sfinansowanie udziału w międzynarodowych targach, wystawach i innych wydarzeniach gospodarczych – do końca 2018 r. rozstrzygnięto 2 konkursy grantowe, w wyniku których udzielono ponad 200 grantów. Kolejny konkurs grantowy przeprowadzany jest w 2019 r.

Projekt „Bo jakie początki, takie będzie wszystko – rozwój edukacji przedszkolnej w Gminie Pszczółki” polega na utworzeniu i prowadzeniu 50 nowych miejsc edukacji przedszkolnej w Przedszkolu Gminnym w Pszczółkach. Dzieci skorzystają z zajęć rytmiki, tańca, baletu i gimnastyki korekcyjnej, a nauczyciele będą podnosić swoje kwalifikacje.

W ramach projektu „Laboratorium symulacji nagrań telewizyjnych i dokumentacji filmowej Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku - adaptacja oraz wyposażenie na potrzeby kierunków o profilu praktycznym” powstało jedno z najnowocześniejszych laboratoriów filmowych w Polsce.

W projekcie „Rozbudowa, przebudowa i doposażenie Szpitali Pomorskich Sp. z o.o. w celu zapewnienia kompleksowej diagnostyki i leczenia chorób cywilizacyjnych” zakupiono m.in. nowoczesny angiograf o wartości ok. 2,5 mln PLN na potrzeby Oddziału Chirurgii Naczyniowej Szpitala św. Wincentego A Paulo w Gdyni.

Projekt „Budowa węzła integracyjnego wraz z rewitalizacją zabytkowego budynku dworca PKP w Kwidzynie” objął m.in. zmianę sposobu użytkowania i modernizację zdewastowanego budynku dworca pochodzącego z przełomu XIX i XX wieku.

Projekt „Zakup elektrycznych zespołów trakcyjnych do obsługi przewozów pasażerskich w województwie pomorskim” polegał na dostawie 9 sztuk fabrycznie nowego taboru o napędzie elektrycznym, w pełni przystosowanego do przewozu osób z niepełnosprawnościami.